

Aan: Algemeen bestuur
Van: Dagelijks bestuur / algemeen directeur
Datum: 23-03-2022
Kenmerk: H:/SEZ/./Eindrapportage rechtmatigheidsonderzoek WSD 2021
Betreft: **Eindrapportage rechtmatigheidsonderzoek WSD 2021**

Inleiding

Al een aantal jaren loopt het proces om te komen tot een nieuwe invulling van de in de Gemeentewet verankerde rechtmatigheidscontrole bij gemeenten en provincies. Daarvoor dient de wet op de rechtmatigheidsverantwoording te worden gewijzigd. Naast een wetswijziging is aanvullende uitleg en uitwerking zowel richting verslag leggende een verantwoordende organisaties als controlerend accountants noodzakelijk. Het proces om te komen tot die nieuwe wet is lang en stroperig mede door de reacties over en weer vanuit de verschillend belanghebbende partijen. Invoering van de nieuwe verantwoordingssystematiek loopt al sinds 2020 maar het moment van invoering is nog steeds niet definitief bekend, c.q. is al 2 keer uitgesteld. Als binnenkort de wetswijziging inderdaad aangenomen wordt dient zal nog aanvullende uitwerking door onder andere de Commissie BBV (Kadernota) en de Commissie Bado (uitwerking voor verslag leggende organisaties) en de SDO (werkwijze voor en door accountants) nodig zijn. WSD stemt periodiek met de accountant de voortgang af om zo in overleg tot een juiste implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording bij WSD te komen.

Gezien de voorgaand ontwikkelingen zijn als onderdeel van de verantwoordingscyclus over 2021 op de gebruikelijke wijze door divisies en centrale staf interne controles uitgevoerd. De kwaliteitsbewaking vindt plaats vanuit Concerncontrol en richt zich zowel op kwantitatieve als kwalitatieve toereikendheid van de uitgevoerde controles. Basis voor de interne controles vormt het interne controleprogramma WSD in Control dat is gericht op de objectieve vaststelling dat WSD geen materiële risico's heeft gelopen op het gebied van rechtmatigheid en getrouwheid.

Uitvoering WSD in Control in 2021:

Het door het Algemeen bestuur vastgesteld normen- en toetsingskader en het daarop gebaseerde interne controleplan vormt het kader van waaruit de interne rechtmatigheidscontroles bij WSD plaatsvinden. Onze accountant wil voor zijn controlewerkzaamheden zoveel als mogelijk gebruik maken van de rechtmatigheidscontroles, daar waar die de juistheid van de kosten en volledigheid van de opbrengsten raken. Om die reden wordt de steekproefomvang en -selectie door de accountant normaliter op kwartaalbasis bepaald en uitgezet.

Lang was in 2021 onduidelijk of de wetswijziging met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording nog per 2021 van kracht zou worden en dus tot een andere benadering van de steekproefcontroles zou moeten leiden. Nadat eind juni 2021 de invoering is uitgesteld naar (minimaal) 2022 is de interne (rechtmatigheids)controle voor het eerste halfjaar 2021 opgepakt. In deze eindrapportage worden de bevindingen vanuit de interne controles samengevat.

Bevindingen en evaluatie interne controle 2021:

Uit de gepubliceerde ontwerp regelgeving voor de rechtmatigheidsverantwoording is gebleken dat met name het onderwerp Aanbesteding een prominente(ere) rol gaat spelen als verantwoordingselement. Hierop anticiperend wordt intern een periodieke spendanalyse opgesteld waarbij met name de cumulatieve uitgaven die aanbestedingsgrenzen (dreigen te) overschrijden bijzondere aandacht krijgen. IN al die gevallen wordt (ook mede ten behoeve van de accountantscontrole) inzichtelijk dat waar aanbestedingsregelgeving dit vereist WSD steeds de regelgeving volgt.

Uit de interne controles over 2021 zijn geen onrechtmatigheden in de materiële processen geconstateerd. De periodieke toetsing van de rechtmatigheid is binnen WSD structureel opgezet. De interne controlewerkzaamheden en de kwaliteitscontrole zijn gericht op de vaststelling van de juistheid, volledigheid en tijdigheid en de rechtmatigheid van baten, lasten en balansposities.

De financiële rechtmatigheid behelst drie belangrijke criteria:

- Voorwaardencriterium: dit criterium vormt de kern van de meerderheid van de werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van WSD in Control. Aanvullend is na oplevering van de conceptjaarrekening door Concerncontrol de wetsconformiteit van de jaarrekening (voorzieningen) vastgesteld.

- M&O-criterium (Misbruik en Oneigenlijk gebruik van regelingen): dit criterium betreft de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Voor WSD betreft dit vooral het misbruik van subsidies en dit vormt onderdeel van WSD in Control.
- Begrotingscriterium: in het door het bestuur vastgesteld meerjarencontroleprotocol is vastgelegd hoe het begrotingscriterium door WSD wordt ingevuld. Het begrotingscriterium wordt afgedekt via de vaststelling van de jaarrekening door het bestuur. De gemeenschappelijke regeling WSD voert voor haar gemeenten trajecten en dienstverbanden uit waaronder SW en doelgroep loonkostensubsidie binnen de kaders van de Participatiewet en inkomsten en uitgaven in dat kader vinden daarmee plaats binnen één programma. Volgens de Kadernota Rechtmatigheid kunnen kostenoverschrijdingen geheel of gedeeltelijk worden gecompenseerd door gerelateerde opbrengsten. Praktisch vertalen we dit voor WSD als volgt: Het exploitatieresultaat van WSD inclusief gemeentelijke bijdrage en onttrekking van de bestemmingsreserves zoals begroot voor het verantwoordingsjaar is het saldo van de kosten van de uitvoering van trajecten en dienstverbanden waaronder SW en doelgroep loonkostensubsidie binnen de kaders van de Participatiewet en de daarmee gegenereerde opbrengsten. Kostenoverschrijdingen ten opzichte van de begroting zijn daarmee rechtmatig indien er gerelateerde opbrengsten zijn gerealiseerd tot minimaal het niveau van de kostenstijging ten opzichte van de begroting. In het kader van dit meerjarenrechtmatigheidscontroleprotocol wordt een neerwaartse afwijking van maximaal € 200.000 gehanteerd ten behoeve van de flexibiliteit in de uitvoering. Bestedingen die het niveau van de begroting overstijgen zijn strikt genomen onrechtmatig. Bij WSD worden de volgende soorten begrotingsafwijkingen onderkend:

	Realisatie <u>2021</u>	(x € 1.000) Begroot <u>2021</u>
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (omzet of rijksbijdrage).		
1. Grond-, hulpstoffen en uitbesteed werk	6.247	4.293
2. Overige bedrijfskosten	4.989	4.288
3. Personeelskosten SW	34.475	34.254
4. Uitvoeringskosten Begeleid Werken	671	622
5. Doorbetaling Compensatiemiddelen aan De Schoonmaak Coöperatie	85	0
6. Incidentele lasten	1.728	38

Ad 1. Betreft extra kosten houden verband met extra inhuur Groen waar eveneens hogere opbrengsten tegenover staan.

Ad 2. Dit betreffen extra kosten wegens inzet project Lean en inrichting informatiemanagement in het kader van doorontwikkeling WSD. Daarnaast kosten die gemaakt zijn in het kader van de Lokale Plannen, Expertisecentrum en de afronding van de Prototypes. Deze kosten worden deels of geheel gedekt door een vrijval vanuit de bestemmingsreserves. Ook de onderhoudskosten leiden tot een afwijking ten opzichte van de begroting veroorzaakt door onderhoud materieel Groen en meerkosten aanschaf licenties nieuwe software, koppelingen Compas en kosten Microsoft.

Ad 3. De personeelskosten SW zijn hoger dan begroot en worden met name veroorzaakt door een hogere stijging van het minimumloon dan begroot. Deze hogere kosten worden gecompenseerd door de rijksbijdrage SW.

Ad 4. De uitvoeringskosten Begeleid Werken zijn hoger dan begroot en worden met name veroorzaakt door groter aantal geplaatste personen in BW. Deze hogere kosten worden gecompenseerd door de rijksbijdrage SW.

Ad 5. De vanuit het Rijk ontvangen Coronacompensatie is naar rato van het aantal geplaatste medewerkers beschikbaar gesteld aan De Schoonmaal Coöperatie. Deze baten, en daarmee ook de doorstorting/last waren niet begroot en betreft een overschrijding welke worden gecompenseerd door hogere opbrengsten.

Ad 6. Deze overschrijding betreffen de kosten van extra dienstverlening aan gemeenten die worden gedekt via een onttrekking uit de hiervoor gevormde bestemmingsreserves.

Conclusie:

Het rechtmatigheidsonderzoek is afgerond. De bevindingen die voortvloeien uit de diverse controles blijven binnen de gestelde tolerantiegrenzen van de Verordening 212 en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). Conclusie is dat de baten, lasten en balansmutaties zoals deze in de jaarrekening 2021 van WSD zijn verantwoord, rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Ten aanzien van de diverse (nauw) verbonden organisaties geldt dat zowel de Stichting Blizo als private bedrijven van WSD (de B.V.'s) buiten het rechtmatigheidsonderzoek blijven.

Voorstel:

Het dagelijks bestuur neemt kennis van deze rapportage (samen met de accountantsrapportage) en betreft die bij haar advies aan het Algemeen Bestuur.